

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

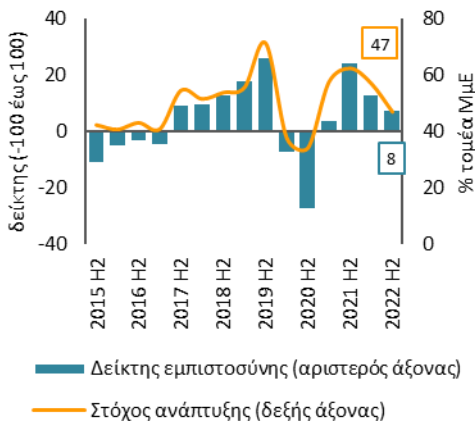
ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ήπια πτώση του Δείκτη Εμπιστοσύνης των ΜμΕ, αλλά και ισχυρά σημάδια ανθεκτικότητας όπως απορρόφηση κόστους πρώτων υλών και σταθερή διάθεση για επενδύσεις και προσλήψεις

Με τις κρίσεις στην ευρωπαϊκή οικονομία να διαδέχονται η μία την άλλη, οδηγώντας σε υψηλό πληθωρισμό και οικονομική αβεβαιότητα, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις βρίσκονται στο επίκεντρο ως πιο ευάλωτες στην παρατεταμένη διάρκεια των διαταραχών αυτών. Σε αυτό το πλαίσιο, η τακτική έρευνα πεδίου της [Διεύθυνσης Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας](#) εξετάζει (i) την πορεία του Δείκτη Εμπιστοσύνης των ελληνικών ΜμΕ, ενώ παράλληλα διερευνά (ii) τις γραμμές άμυνας τους στην κρίση καθώς και (iii) το βαθμό που έχουν επηρεαστεί τα μεσοπρόθεσμα σχέδιά τους.

Πτωτικά κινήθηκε ο Δείκτης Εμπιστοσύνης των ΜμΕ το δεύτερο εξάμηνο του 2022

Δείκτης εμπιστοσύνης ΜμΕ

[1] Ο δείκτης αντιστοιχεί στο καθαρό ισοζύγιο των απαντήσεων, για μείωση (-100), σταθερότητα (0) και αύξηση (+100).]

Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

Καθοδικές πιέσεις στη ζήτηση αναγνωρίζουν οι ελληνικές ΜμΕ, με το Δείκτη Εμπιστοσύνης να είναι σε πτωτική τροχιά για δεύτερο συνεχόμενο εξάμηνο (-5 μονάδες^[1] σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο του 2022). Ωστόσο, αξιοσημείωτο είναι ότι, ενώ οι προσδοκίες επιχειρηματικού κλίματος έχουν περάσει σε αρνητικό επίπεδο στην ΕΕ, ο Δείκτης Εμπιστοσύνης των ελληνικών ΜμΕ παραμένει σε θετικό έδαφος (δηλαδή, η πλειοψηφία των επιχειρήσεων δηλώνει θετικές προσδοκίες) και υψηλότερα (κατά 8 μονάδες) από το μέσο όρο των τελευταίων 10 ετών. Σχετικά υψηλότερη εμφανίζεται η πίεση στις μεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες σημειώνουν την εντονότερη επιβάρυνση στην τρέχουσα συγκυρία (παραμένοντας ωστόσο σε υψηλότερα επίπεδα δείκτη σε σχέση με τις μικρότερες επιχειρήσεις), ενώ από πλευράς κλάδων εντονότερα πλήττεται η ζήτηση του τομέα υπηρεσιών ενώ υψηλότερες αντοχές εμφανίζει ο κλάδος της βιομηχανίας.

Εξετάζοντας τα βασικά στοιχεία που συνθέτουν το Δείκτη Εμπιστοσύνης, σημειώνεται ότι η πτώση αφορά αβεβαιότητα σχετικά με τις μελλοντικές συνθήκες ζήτησης, με το σχετικό υποδείκτη να σημειώνει πτώση 20 μονάδων (έναντι αύξησης 4 μονάδων για τις συνθήκες τρέχουσας ζήτησης). Σε αυτό το περιβάλλον, το ποσοστό των επιχειρήσεων που ακολουθεί στρατηγικές ανάπτυξης περιορίστηκε στο 47% (από 57% το προηγούμενο εξάμηνο), καθώς διαφαίνεται μια σταδιακή στροφή των ΜμΕ προς τακτικές διατήρησης των κεκτημένων.

Ωστόσο η υγιής ρευστότητα δρα αντισταθμιστικά στις πληθωριστικές πιέσεις, επιτρέποντας μεσοπρόθεσμα σχέδια επέκτασης

Προκλήσεις τομέα ΜμΕ

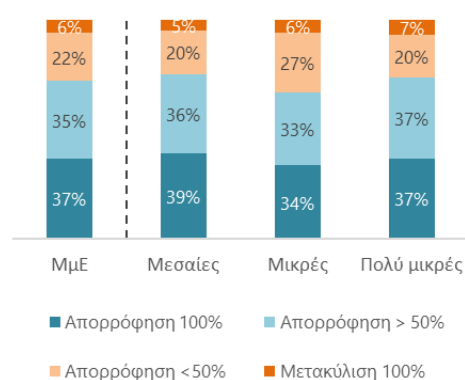
Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

Εμβαθύνοντας στις βασικές παραμέτρους πίεσης, οι πληθωριστικές πιέσεις αναδύονται ως το κυριότερο πρόβλημα για σχεδόν τα 2/3 των ΜμΕ (με ήμισυ αυτών να πλήττεται κυρίως από την ακριβή ενέργεια και το λοιπό ήμισυ από τις ακριβές πρώτες ύλες). Εντονότερη πίεση δέχονται οι κλάδοι βιομηχανίας και κατασκευών, κυρίως λόγω υψηλής εξάρτησης από εισαγόμενες πρώτες ύλες. Παράλληλα, αξιοσημείωτο είναι ότι εν μέσω έντονων πληθωριστικών πιέσεων, σχεδόν το 1/3 του τομέα θεωρεί ως κρίσιμο πρόβλημα την εύρεση προσωπικού (με το 16% να το θεωρεί ως το βασικότερο πρόβλημα), με την ανησυχία αυτή να είναι πιο έντονη στον κλάδο των υπηρεσιών.

Παρά την αδιαμφισβήτητη πίεση, οι ελληνικές ΜμΕ εμφανίζουν κραταιά στοιχεία ανθεκτικότητας. Συγκεκριμένα, το ποσοστό επιχειρήσεων με έντονα προβλήματα ρευστότητας παραμένει κοντά στα ιστορικά χαμηλά του 9%. Ενισχυτικοί παράγοντες που φαίνεται να δρουν αντισταθμιστικά στις πιέσεις συγκυρίας είναι αφενός i) τα συνεχιζόμενα μέτρα στήριξης (συνολικά το τελευταίο εξάμηνο έχουν διατεθεί €3,5 δις για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών ενέργειας στις επιχειρήσεις) και αφετέρου ii) η ικανοποιητική κερδοφορία των επιχειρήσεων (με άνω των 2/3 των ΜμΕ να δηλώνουν ανοδικό περιθώριο κέρδους το 2022).

Η διαφαινόμενη αυτή ανθεκτικότητα αποτυπώνεται τόσο στην αντίδραση των ΜμΕ στα αυξημένα κόστη πρώτων υλών όσο και στη διάθεσή τους για επεκτατικά σχέδια. Συγκεκριμένα:

Απορρόφηση κόστους

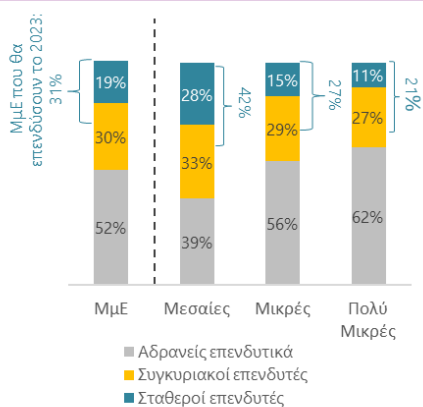

Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

➤ Η ικανοποιητική ρευστότητα και κερδοφορία επέτρεψαν στις ΜμΕ να απορροφήσουν μεγάλο μέρος της πληθωριστικής πίεσης της τελευταίας περιόδου (τα 3/4 του τομέα έχουν απορροφήσει άνω του 1/2 του αυξημένου κόστους, με 37% του τομέα να το απορροφά πλήρως, με την προσπάθεια αυτή να είναι εμφανής σε όλα τα μεγέθη επιχειρήσεων). Συνεπώς, παρά το γεγονός πως κατά μέσο όρο τα κόστη τους έχουν αυξηθεί κατά 20-25%, οι ΜμΕ δηλώνουν ότι έχουν προχωρήσει σε ανατιμήσεις της τάξης του 10%.

- Παράλληλα, η σχετικά υγιής χρηματοοικονομική κατάσταση, τους επιτρέπει να διατηρούν τη μεσοπρόθεσμη αναπτυξιακή τους διάθεση. Έτσι, το 66% των ΜμΕ προσβλέπει σε αύξηση πωλήσεων

ΜμΕ με επενδύσεις σε πάγια την περίοδο 2019-2023

Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

την ερχόμενη πενταετία (ποσοστό οριακά υψηλότερο από το 62% του προηγούμενου εξαμήνου). Οι θετικές μεσοπρόθεσμες προσδοκίες αντανακλώνται στη διάθεση σημαντικού μέρους του τομέα ΜμΕ να προχωρήσει

- i) σε αύξηση προσωπικού (με το 1/4 των ΜμΕ να προγραμματίζει προσλήψεις για το επόμενο έτος), καθώς και
- ii) σε αύξηση παγίων (με σχεδόν 1/3 του τομέα να σχεδιάζει επενδύσεις σε πάγια εντός του 2023, με το 19% να είναι σταθεροί επενδυτές κατά την τελευταία τριετία).

Σχετικά υψηλότερη επενδυτική διάθεση εντοπίζεται σε μεγαλύτερες επιχειρήσεις, με 42% των μεσαίων επιχειρήσεων να σχεδιάζουν αύξηση παγίων το 2023, έναντι 21% των πολύ μικρών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ενισχυτικά στην υλοποίηση του επενδυτικού σχεδιασμού των επιχειρήσεων λειτουργούν τα διαθέσιμα προγράμματα (ΕΣΠΑ, Ταμείο Ανάκαμψης), τα οποία συνδυάζουν επενδυτικούς πόρους με δράσεις για στήριξη της αγοράς εργασίας (όπως ανάπτυξη δεξιοτήτων). Αυτό κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικό προκειμένου ο προβληματισμός σημαντικής μερίδας των ΜμΕ όσον αφορά την εύρεση προσωπικού, να μην θέσει εν αμφιβόλω την αναπτυξιακή τους πορεία μετά το πέρας της τρέχουσας παραχώδους συγκυρίας.

Η Έρευνα Συγκυρίας των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων μπορεί να ανευρεθεί στην ιστοσελίδα του Ομίλου της ΕΤΕ στην ενότητα Μελέτες και Οικονομικές Αναλύσεις (κατηγορία Ελληνική Επιχειρηματικότητα): <https://www.nbg.gr/el/omilos/meletes-oikonomikes-analuseis/reports/smes-2022h2>

Αθήνα, 11 Ιανουαρίου 2022